

Fag:	Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk 1
Kode:	TISP130
Studiepoeng:	30
Vedtatt:	Vedtatt av Avdelingsstyret i møte 10. mai 2005 (sak A23/05) med senere justeringer av dekan våren 2006

Studieplanens inndeling:

1. Innledning
2. Innhold
3. Organisering og arbeidsformer
4. Vurderingsordning
5. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen

1. Innledning

Studiet i *Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk 1* (TISP130) ved HiST- ALT bygger på en forståelse av at tilpasset opplæring er et overordnet prinsipp som gjelder alle elevene, også de som har behov for spesialundervisning. Det er en uttalt forutsetning at skole og barnehage sørger for gode rammevilkår for oppvekst og opplæring, og for å tilpasse opplæringen til den enkelte elevs særskilte behov, slik at målene i lovverk og planer blir oppfylt.

Elevers rett til tilpasset opplæring, en inkluderende undervisning og spesialundervisning (ved dokumenterte behov) står sentralt i lovverk og plandokumenter.

Arbeidet som spesialpedagog handler om å utvikle og gjennomføre tilpasset opplæring og spesialundervisning i samarbeid mellom ulike parter i og utenfor skolemiljøet.

I studiet TISP130 er grunnskolen hovedfokus, men barnehage, videregående skole og voksenopplæring blir også berørt.

TISP130 er en 30-studiepoengs enhet som inneholder en generell innføring i spesialpedagogiske emner. Sammen med TISP230 danner det grunnlaget for innpass i mastergradsstudiet som er utviklet i samarbeid mellom Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH). TISP130 og TISP230 vil til sammen godkjennes som første år i den 2-årige mastergradsutdanningen i spesialpedagogikk.

Målgrupper og opptakskriterier

- Studenter som vil ta studiet som valgfri del av lærerutdanningen.
- Studenter som har fullført tre- eller fireårig lærerutdanning eller annen relevant treårig høgskoleutdanning, for eksempel førskolelærere og barnevernspedagoger.

Mål for studiet

Studiet har som mål:

- å utvikle evne til kunnskapsbasert refleksjon, analytisk kompetanse og handlingsberedskap, som gjør studentene i stand til å legge til rette for gode læringsmiljøer. Disse skal ivareta elevenes faglige, personlige og sosiale utvikling.
- å utvikle kunnskap om individuelle, relasjonelle og samfunnsskapte utfordringer vi kan møte hos elevene i skolen.
- å gi innsikt i sentrale kunnskapsområder i spenningsfeltet mellom generell pedagogikk og spesialpedagogikk. Det skal forberede studentene til å legge til rette for fellesskap, mangfold og aktiv deltakelse for ei sammensatt gruppe barn og unge i skolen.
- å bidra til økte kvalifikasjoner i arbeidet med tilrettelegging av opplæring for barn, unge og voksne med ulike behov for tilpasninger i opplæringssituasjonen.
- å få kunnskap om tverrfaglig og tverretatlig samarbeid som er en nødvendig del av oppgavene for en spesialpedagog.

2. Innhold

Faget Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk (TISP130) er bygd opp av fire hovedtema. Disse fire er:

- Den inkluderende skole, en skole for alle
- Sentrale teorier om læring og utvikling
- Innføring i spesialpedagogiske arbeidsmåter på individ- og systemnivå
- Elever med spesielle behov

Den inkluderende skole, en skole for alle

Gjennom emnet vil vi søke å:

- gi en grunnleggende forståelse av visjonen om den inkluderende fellesskolen
- skape dypere forståelse av variasjonene i en inkluderende skole
- søke å klargjøre sentrale begreper innen fagfeltet som inkludering, tilpasset og likeverdig opplæring
- skape bevissthet omkring forholdet mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning
- sette søkelyset på hvordan rollen som spesialpedagog har endret seg og utvikler seg
- gi en innføring i lovverket, saksgang og elevers og foreldres rettigheter

Sentrale teorier om læring og utvikling

Emnet vil ta for seg tema som:

- forhold som påvirker utvikling og læring hos barn og unge
- oppvekstmiljø og livskvalitet
- grunnleggende teori om læring og motivasjon
- læringsstrategier

Innføring i spesialpedagogiske arbeidsmåter på individ- og systemnivå

Viktige tema her er:

- bruk av ulike metoder for å kartlegge elevers styrke og læremuligheter
- en innføring i bruken av individuelle opplæringsplaner som redskap for å skape et utviklende tilbud til elevene

- veiledning og rådgivning
- systemrettet utviklingsarbeid
- forsterket foreldresamarbeid
- kunnskap om hjelpe- og støtteapparatet på ulike nivåer

Elever med spesielle behov

Innenfor dette emnet gis en innføring i:

- ulike former for funksjonshemninger, fagvansker og psykososiale vansker
- barn med flerkulturell bakgrunn i en inkluderende skole
- forebyggende arbeid i forhold til faglig og sosial utvikling
- mulige hjelpemidler som kan lette arbeidet for elever med behov for tilpasset opplæring.
- konflikthåndtering og tiltak mot mobbing.

3. Organisering og arbeidsformer

Studiet går over ett semester. Det bygger på dialogbasert undervisning, veiledning og studentaktivitet. Undervisning gis innen hvert av de fire hovedemnene i studiet (se punkt 2).

Aktiv bruk av nettbaserte arbeidsmåter er et krav (kollokviegrupper, diskusjoner, respons på skriftlige oppgaver, veiledning i oppgaveløsning og praksis).

Studentene utarbeider to fagrelaterte tekster. En av disse skal skrives i gruppe, en skrives individuelt. Det gis veiledning på begge arbeidene.

Studentene deles også inn i diskusjonsgrupper som skal løse faglige dilemma. Studentene skal bruke et bredt spekter av relevant, forskningsbasert teori i løsningen av oppgavene.

Praksis

Det er to ukers fagpraksis i denne delen av studiet. Dette er i første rekke en observasjonspraksis knyttet til det spesialpedagogiske arbeidsfeltet (se *Fagpraksis i Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk* på <http://vevtjener-1.hist.no/content.ap?thisId=8908>).

Obligatorisk studiedeltaking

Følgende elementer er obligatoriske:

- Innføring i studiet (se semesterplan)
- Likeverdig deltakelse i gruppeoppgaver
- Felles praksisforberedelse
- To uker (ti dager) praksis
- Erfaringsdelingsseminar etter praksisperioden
- Presentasjoner av gruppeoppgaver
- Studievurdering

Nærmere opplysninger om emner og tidspunkter for den obligatoriske studiedeltakingen blir gitt i de årlige semesterplanene, som deles ut i starten av studieåret. Det vises ellers til avdelingens *Regler for frammøte og studiegang* ved Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.

4. Vurderingsordning

Obligatoriske arbeidskrav

- Fagrelatert tekst, gruppearbeid
- Gruppevis presentasjon av fagrelatert tekst (se punkt 3)
- Gruppevis presentasjon av gitt oppgave til diskusjon i plenum
- Resymé av individuell fagtekst lagt ut på fagside på nett (se punkt 3)

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent, og teller ikke ved fastsettelse av endelig karakter. Endelig karakter blir ikke gitt før de obligatoriske arbeidskravene er godkjent. Fagrelatert gruppebidrag presenteres muntlig for studentene. Et kort resymé av individuell fagtekst presenteres på fagets nettside.

Grunnlag for karakterfastsetting

Karakteren i faget fastsettes på grunnlag av to deler som hver teller 50 %.

Del 1: Mappe (individuell fagtekst)

Innlevering av et individuelt mappebidrag med godkjent tema knyttet til pensumlitteraturen. Mappen skal bestå av en fagartikkel med de krav til fagtekster som er vedtatt av HiST-ALT (se www.alt.hist.no/biblioteket/fagtekst/fagtekster.php).

Del 2: Skriftlig eksamen

48 timers individuell hjemmeeksamen med fri bruk av hjelpemidler.

Både del 1 og del 2 må være bestått for å få karakter i faget. Ved fastsetting av endelig karakter er del 1 utslagsgivende.

5. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen

Pensumlistene produseres av biblioteket og finnes på følgende adresse <https://ansatt.hist.no/content.ap?thisId=6454> på avdelingens hjemmesider. Pensumlistene redigeres av biblioteket. Spørsmål rettes til faglig ansvarlig.